

ODDĚLENÍ KULTUROLOGIE – ÚSTAV ETNOLOGIE FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE

Autorka práce: Marie Kalátová

Název práce: *Život a dílo českého malíře Jana Kojana*

Vedoucí práce: PhDr. Barbora Půtová, Ph.D. et Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Petra Hoftichová

POSUDEK VEDOUcí BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

TÉMA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Předmětem bakalářské práce je život a dílo českého malíře Jana Kojana. Aspirantka v bakalářské práci usiluje přiblížit osobní život umělce a zařadit jeho dílo do širšího kontextu české krajinomalby.

KONCEPCE A STRUKTURA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Charakteristickým rysem bakalářské práce je snaha systematicky předložit život a dílo jihočeského malíře Kojana. Nejdříve je pozornost kladena na Kojanovu ranou fázi života. Zvláštní prostor je pak vymezen Kojanovi jako poutníkovi, umělci a člověku.

První část své bakalářské práce aspirantka otevírá přiblížením Kojanova dětství, v němž zdůrazňuje okouzlení jihočeskou krajinou, primárním námětem jeho umělecké tvorby. „*Na vlastní pěst se vydával odkrývat tajné kouty a záhyby bohatě členěné krajiny, tuňky schované v houštinách plných zvěře a ptactva, břehy porostlé mechem a rákosím, zrádné mokřady a rašeliniště, bublající potůčky v olšovi, prastaré duby na zablácených rybníčních hrázích a uprostřed lesních lučin, melancholická zátiší, bílé domy v zahradách, dvorky a kůlny, stodoly, barokní kaple či gotické kostelíky.*“ (Kalátová, 2015, 11) Aspirantka dále klade pozornost na období jeho vzdělání od bechyňské keramické školy, Uměleckoprůmyslovou školu až po Akademii výtvarných umění. Zde se vyprofiloval jeho zájem o figurální malbu a motivy každodenního života. Dále aspirantka přistupuje k válečnému období, kdy byl Kojan odvelen na východní frontu. „*Po příjezdu zpět do vlasti se Jan Kojan často vracel na svůj milovaný jih Čech*“ (Kalátová, 2015, 17). V této části neopomíjí ani půlroční pobyt v Paříži, v jehož

průběhu získal cenné zkušenosti a seznámil se s produkcí předních uměleckých osobností. „*Celé dny chodil malíř po výstavách a uměleckých salonech a pozoroval, studoval, přímo hltal z veletoku živého umění.*“ (Kalátová, 2015, 19)

V další části bakalářské práce je představen Kojan jako umělec. Aspirantka mapuje jednotlivá období jeho tvorby a přední plátna, včetně proměn, jež jeho tvorba zaznamenala. V bakalářské práci jsou následně přiblížena léta 1932 až 1934, kdy vznikalo jeho monumentální plátno *Rybolov*, jež „*je vrcholem Kojanových snah o výtvar přesvědčivého uměleckého díla, které by bylo naplněno hlubokým uměleckým požitkem a které by vzniklo díky jeho důvěrné znalosti*“ (Kalátová, 2015, 29). Návazná část práce se vztahuje k dalšímu produktivnímu období a obrazům, stejně tak i k výstavám, na nichž bylo Kojanovo dílo zastoupeno soliterně nebo společně s dalšími umělci.

Poslední část práce je zaměřena na Kojana jako člověka, jeho osobnost a povahu, „*hloubavou a věrnou tradicím, oprostěnou od vší přetvářky a snobství, zakořeněnou po celý život v neporušeném venkovanství*“ (Kalátová, 2015, 39). Autorka neopomíjí ani období stáří a poslední roky života, které strávil ve Lhotě. V další subkapitole se pak věnuje převzetí písemné pozůstalosti Kojana do Státního oblastního archivu v Třeboni. Poslední kapitola otevírá Kojanovo dílo v kontextu české krajinomalby. V závěru bakalářské práce shrnuje rodný kraj jako celoživotní uměleckou předlohu a základní charakteristiku jeho uměleckého díla. „*Břehy rybníků, kapři a bělice, podobizny venkovského lidu, matný svit vodních ploch, typická mlhovitost jihočeského kraje i panoramatické scény Rybolovu posloužily Kojanovi jako námět, na němž se s přibývajícimi roky neustále prohlubovala ucelenost barevného podání.*“ (Kalátová, 2015, 47).

Volba tématu:

1. Mimořádně aktuální
- 2. Aktuální pro danou oblast**
3. Užitečné a prospěšné
4. Standardní úroveň
5. Neobvyklé

Cíl práce a jeho naplnění:

- 1. Vhodně zvolený cíl, který byl naplněn**
2. Vhodně zvolený cíl, který byl částečně naplněn
3. Vhodně zvolený cíl, který nebyl naplněn
4. Nevhodně zvolený cíl

Struktura práce:

1. Originální – zdařilá
- 2. Logická – systémová**
3. Logická – tradiční
4. Pro dané téma tradiční
5. Pro dané téma nevhodná

Práce s literaturou: **1. Vynikající, použity dosud neběžné prameny**
2. Velmi dobrá, použity nejnovější dostupné prameny
3. Dobrá, běžně dostupné prameny
4. Slabá, zastaralé prameny

Vybavení práce (data, tabulky, grafy, přílohy):
1. Mimořádné, funkční
2. Velmi dobré, funkční
3. Odpovídá nutnému doplnění textu
4. Nedostačující

Přínosy bakalářské práce: 1. Originální, inspirativní názory
2. Ne zcela běžné názory
3. Vlastní názor argumentačně podpořený
4. Vlastní názor chybí

Formální stránka: 1. Výborná
2. Velmi dobrá
3. Přijatelná
4. Nevyhovující

Jazyková stránka: 1. Stylistika **a) výborná**
b) velmi dobrá
c) dobrá
d) nevyhovující

2. Gramatika **a) výborná**
b) velmi dobrá
c) dobrá
d) nevyhovující

OTÁZKY K OBHAJOBĚ

V průběhu obhajoby bude aspirantka vyzvána, aby zodpověděla dvě níže uvedené otázky.

- 1) Přibližte ranou fázi Kojanovy tvorby související se sochařskou činností.
- 2) Uveďte pokračovatele, pokud existují, Kojanova díla a jeho přínos pro dějiny českého malířství.

CELKOVÉ HODNOCENÍ

Za faktor, jenž snižují kvalitu a rozměr bakalářské práce, považuji nedostatečné zasazení a osvětlení Kojanova díla v kontextu české krajinomalby i v kontextu dobových uměleckých skupin, mezi nimiž se nutně vymykal námětovou složkou. Obecně je však možné konstatovat, že práce splňuje požadavky kladené na odborné, stylistické i obsahové parametry bakalářské

práce. Autorka formulovala cíl své práce a podřídila mu celkovou koncepci i metodiku zpracování jednotlivých kapitol. Autorka v práci užila nepublikovaný archivní materiál Státního oblastního archivu v Třeboni. Přínos práce lze spatřovat ve snaze systematicky představit život a dílo Jana Kojana, v jehož případě skutečně absentuje pečlivě zpracovaná, souhrnná a ucelená monografie.

Doporučuji bakalářskou práci Marie Kalátové k obhajobě. V závislosti na obhajobě navrhuji výborně nebo velmi dobře.

V Praze 28. 1. 2016

PhDr. Barbora Půtová, Ph.D. et Ph.D.